

מלאה בדם. משיבה הגמרא: **אָלֵי אַאיִצְטַי** – היו הכהנים מהלכים
 בזמן העבודה על איצטבאות שהיו גבוהות מן הרצפה, אך היו
 עשויות בנין אבנים כדי שיהיו חלק מהרצפה, ויכולים הכהנים לעבוד
 כשהם עומדים עליהם.

משנה

נתבאר בפרק הקודם (כז) שהשוטח (או העושה אחת משאר העבודות
 המתירות) על מנת לאכול מבשר הזבח או להקטיר מאימוריו חוץ
 לזמנו או חוץ למקומו, פוסל את הזבח. משנה זו מוסיפה פרטים
 נוספים בענין זה.

השׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ עַל מִנַּת לְאֹכֹל חוץ לזמנו או חוץ למקומו **דָּבָר**
שְׂאִין דְּרָבּוֹ לְאֹכֹל, והיינו אימורים שדינם להיות מוקטרים, וְלִהְיוֹת
 חוץ לזמנו או למקומו **דָּבָר שְׂאִין דְּרָבּוֹ לְהַקְטִיר**, וכגון בשר שלמים,
 הקרבן **בְּשַׂר**, שכיון שחישב בדבר שאינו ראוי בטלה דעתו אצל כל
 אדם ואין זו מחשבה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל, שלדעתו מחשבים מאכילת
 אדם לאכילת מזבח ומאכילת מזבח לאכילת אדם.

המשנה מבארת מהו השיעור של מחשבת פסול: השוּחֵט על מנת
 לְאֹכֹל חוץ לזמנו או חוץ למקומו **דָּבָר שְׂדִירָבּוֹ לְאֹכֹל** (בשרו) וכן
 השוּחֵט לְהַקְטִיר **דָּבָר שְׂדִירָבּוֹ לְהַקְטִיר** (אימורים) פחות מְבִיָּרָה **בְּשַׂר**.
לְאֹכֹל פְּחָצֵי יוֹת וְלִהְיוֹת פְּחָצֵי יוֹת, **בְּשַׂר שְׂאִין אֲכִילָה** וְהַקְטִירָה
 מְצַטְרֵפִין.

מחשבות נוספות שאינן פוסלות: **השׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְאֹכֹל בְּיַד מִן**
הָעוֹר, וּמִן הַרוֹטֵב, והוא מרק שנתבשל בו בשר, וּמִן הַקִּיפָה –
 תערובת של תבלין וחיכות דקות של הבשר הנמצאים בשולי
 הקדרה, וּמִן הַחֶלֶל – גיד הצואר, שהוא קשה ואינו ראוי לאכילה,
 וּמִן הַעֲצָמוֹת וּמִן הַגִּידִין וּמִן הַתְּנִינִים וּמִן הַמַּלְפִּים, חוץ לזמנו וחוץ
 (או חוץ) לְמַקוֹמוֹ, הקרבן **בְּשַׂר**, שכיון שאינם ראויים לאכילה,
 מחשבת אכילה בהם אינה פוסלת. וְאִין תִּיבִין עֲלֵיהֶן מְשׁוּם פִּיגוּל,
 שאם נעשה הזבח פיגול על ידי שחישב על בשרו או על אימוריו
 מחשבת חוץ לזמנו ונתפגל, האוכל מהדברים האלה פטור מכרת,
 וְאִין חֵיבִים עַל אֲכִילָתָם מְשׁוּם נוֹתֵר, שאם נותרו לאחר הזמן הראוי
 לאכילת הקרבן, ואכל מהם פטור מכרת, וְאִין חֵיבִים עֲלֵיהֶם מְשׁוּם
טָמֵא, שאם אכלם בטומאת הגוף פטור מכרת.

השׁוֹחֵט אֶת הַמּוֹקְדֵשִׁין עַל מִנַּת לְאֹכֹל שְׁלִיל – עובר שבמעיה או
שְׁלִילֵא – נתיק המתהווה מסביב לעובר פְּחוּץ למקומו או לזמנו **לֹא**
פִּיגֵל את הקרבן, והוא כשר. והטעם משום ששליל ושליל מאוסים
 אצל בני אדם ואין דרך לאוכלם.

הַמּוֹלֵק אֶת הַתּוֹרִין עַל מִנַּת לְאֹכֹל פְּחוּץ לְמַקוֹם או חוץ זמן
לֹא פִּיגֵל, משום שאינן מגוף הקרבן.
חֶלֶב של מוקדשין וביצי תורין אין תיבין עליהן משום פיגול שאם
 נעשה הקרבן פיגול על ידי שחישב בו מחשבת חוץ לזמנו, ושנת חלב
 של הקרבן או אכל את ביציו, פטור, משום שאינם מגוף הקרבן ולא
 נתפגלו עמו, וכן אינו חייב על אכילתם משום נוֹתֵר וְאִינוֹ חֵיב מְשׁוּם
טָמֵא (אם אכלם בטומאת הגוף).

רבי אלעזר מביא דין מענין דברי המשנה: **אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר**, פִּיגֵל
בְּזָבֵחַ, והיינו ששחטו על מנת לאכול או להקטיר חוץ לזמנו, **נִתְפַּגֵּל**
 אף הַשְּׁלִיל, והאוכל ממנו חייב כרת, והטעם, משום ששליל הוא מגוף
 הזבח ומאחר שחל שם פיגול על הזבח אף השליל בכלל. אבל אם
 פיגל בַּשְּׁלִיל, ששחטו על מנת לאכול מן השליל חוץ לזמנו, **לֹא**
נִתְפַּגֵּל הַזֶּבֶחַ, וכמו ששינו במשנתנו שאם חישב לאכול שליל לא
 פיגל, והטעם בזה, משום שרוב בני אדם אינם אוכלים שליל ונמצא
 שחישב לאכול דבר שאין דרכו לאכול. אולם אם נתפגל הזבח על
 ידי דבר אחר, כיון שיש אנשים שאוכלים שליל, חייב עליו כרת.

נמרא

ממשיך רבי אלעזר: פִּיגֵל בַּחֶלֶל (וגיד הצואר) של עוף, שמלק עוף
 על מנת לאכול מן האלל שלו, שהוא רך וראוי לאכילה, נתפגל העוף
 במחשבה זו, ויחד עמו נִתְפַּגֵּלָה מוֹרְאָה – זפק, והאוכל ממנה חייב

מתוך רבי יהודה את דבריו: **אָף אֲנִי לֹא אֶמְרָתִי** שהיה ממלא מדם
 התערובת **אֵלֶּא בְּשִׁנְתְּקַבֵּל** הדם בְּכָלִי לפני שנשפך על הרצפה.
 שואלת הגמרא: **וְהוּא גִּפְיָה מִנָּא יָדַע** – ורבי יהודה עצמו מהיכן ידע
 שנתקבל הדם בכלי. משיבה הגמרא: **בְּהֵנִים וְרִיזִין** בעבודתם הם,
 ומקבלים את כל הדם, וגם מה שנשפך על הארץ ודאי נתקבל תחילה
 בכלי. ואין להקשות לפי זה, אם כהנים זריזים הם, איך יתכן שנשפך
 הדם, כיון שהיא הנותנת, מתוך שזריזים הם **וְעֲבָדִין הֵיִיא** – ועושים
 עבודתם במהרה, וּמִשְׁתַּפְּסִין – ומתוך כך נשפך הדם.

הגמרא ממשיכה להקשות לדברי רבי יהודה. מקשה הגמרא: **וְהֵלֵא**
דָּם הַתְּמִצִּית שיוצא אחר מיתת הבהמה ופסול לזריקה **מְעוֹרֵב בּוֹ** –
 בדם שהנפש יוצאת בו, שכשר לזריקה, וכיון שדם התמציית הוא מכל
 הקרבנות, אף שיש גם דם כשר מאותו קרבן שכל דמו נשפך, הרי הוא
 מיעוט ובטל ברוב.

מתרצת הגמרא: **רַבִּי יְהוּדָה לְמַעֲמִיָּה** – לשיטתו **דְּאָמַר**, שְׁדָם
הַתְּמִצִּית קָרִי דָם לגבי אסור אכילתו, **דְּתִנְיָא**, האוכל דָם הַתְּמִצִּית,
בְּאִתְרָהּ – באיסור לא תעשה, **רַבִּי יְהוּדָה אָמַר**, בְּכָרְתָּ. ואם כן גם
 לגבי קרבן סובר רבי יהודה שדם התמציית קרוי דם, וכשר לזריקה.
 דוחה הגמרא: **וְהָאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר**, מוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה לְעֵנִין בְּפִרְתָּה,
שְׁדָם הַתְּמִצִּית אֵינוֹ מְכַפֵּר, שְׁנֵאמַר (ויקרא יא) **(כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ)**
['כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר'], ויש לדרוש שרק דָם שְׁהַנֶּפֶשׁ יוֹצֵאָה
בּוֹ קָרִי דָם, אבל דם שְׂאִין הַנֶּפֶשׁ יוֹצֵאָה בּוֹ אִין קָרִי דָם לְעֵנִין
 כפרה, וכיון שאף לרבי יהודה דם התמציית פסול, איך מועילה
 זריקתו.

הגמרא מתרצת באופן אחר: **אֵלֶּא**, **רַבִּי יְהוּדָה לְמַעֲמִיָּה**, **דְּאָמַר**, אִין
 דָם מְכַפֵּל דָם מְשׁוּם שהם מין אחד ומין במינו לא בטל, ולכן אין דם
 התמציית שפסול לזריקה פוסל את הדם הכשר שהוא מעורב בו, וכיון
 שהוא נשאר בכשרותו מועילה זריקתו.

הגמרא מביאה את המשך הברייתא, בה מביא רבי יהודה ראייה
 לדבריו: **אָמַר לְהָם רַבִּי יְהוּדָה** לחכמים, **לְדַבְרֵיכֶם** שלא היו זורקים
 מהדם שנשפך, לְמָה היו פּוֹקְדִין (סוטנים) את הַעֲזָרָה בערב הפסח
 שלא יצאו הדמים דרך האמה לנחל צדרון, ודאי זהו כדי שיוכלו
 לזרוק אתו כן מהדם שנשפך. **אָמְרוּ לוֹ** חכמים לרבי יהודה, אין זה
 הטעם, אלא משום ששָׂבַח הוּא לְבָנֵי אֲהֵרֵן, שְׁיִחְלְבוּ עַד
אֲרָבּוּבוֹתֵיהֶן (ברכייהם) בְּדָם.

הגמרא מבררת את דברי חכמים שבברייתא. מקשה הגמרא: כיצד
 אמרו חכמים ששבח הוא לכהנים שילכו עד ברכיהם בדם, וְהָא –
 והרי דָם הוּי חֲצִיצָה, וחציצה בין הרצפה לבין רגלי הכהנים פוסלת
 את עבודתם (לעיל טז). מתרצת הגמרא: דם זה לָח הוּא, וְלֹא הוּי
חֲצִיצָה. (רתגן) [רתניא], דָם וְהָרִיז וְהִדְבֵּשׁ וְהַחֶלֶב, כשהם יבִישִׁין,
 חוֹצְצִין. אך כשהם לחִין, אִין חוֹצְצִין.

ממשיכה הגמרא ומקשה: וְהָא קָא מִיתּוּסִי מְאֵנִיָּהוּ – והרי
 מתלכלכים בגדיהם בדם, (ותגן) [ותניא], הוּי בְּגָדֵיו של הכהן
מְטוּשְׁמֵשִׁין – מלולכלכים בטיט, וְעָבַד, עֲבֹדָתוֹ פְּסוּלָה. וְכִי תִמָּא –
 ואם תרצה לומר ולתרוץ דְּמָדְלוּ לָהּ – שהיו הכהנים מגביהים את
 בגדיהם שלא יתלכלכו בדם, וְהִתְנַיָּא, נאמר בתורה (ויקרא א) **וְלָבַשׁ**
הַכֹּהֵן מָדוֹ בַד, ויש לדרוש מתיבת 'מָדוֹ' שהיא הבגד בְּמִדְתּוֹ, שְׁלֹא
 יִסְפָּר וְשְׁלֹא יוֹתִיר, ולא היו הכהנים יכולים להגביה את בגדיהם.

מתרצת הגמרא: אין כוונת חכמים שהיו הולכים הכהנים בדם בזמן
 העבודה הצריכה לבישת בגדי כהונה, אלא בזמן הוֹלְכַת אַבְרָם
 לְכַבֵּשׁ כדי להקטירם, דְּלֹא עֲבֹדָה הִיא, ואינה צריכה בגדי כהונה.
 תמחה הגמרא: וְלֹא – האם הולכת אברים לכבש אינה עבודה,
וְהִתְנַיָּא, נאמר בתורה (שם א) **וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת הַזֶּבֶחַ**,
אֲבָרִים לְכַבֵּשׁ, ואינה כשרה אלא בבחן ובבגדי כהונה. מתרצת
 הגמרא: אֵלֶּא, מה שהיו הכהנים הולכים בדם, היינו בזמן הוֹלְכַת
עֲצִים לְמַעֲרָבָה, דְּלֹא עֲבֹדָה הִיא, ואינה צריכה בגדי כהונה.

מבררת הגמרא, אם כן שבכל העבודות היה אסור שילכו הכהנים
 בדם, וְלַעֲבֹדָה תִּיבִי אֲוִלֵי – איך היו הכהנים מהלכים בזמן העבודה
 שצריכה בגדי כהונה, כאשר היתה האמה סגורה והיתה העזרה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58

המשך ביאור למס' זבחים ליום רביעי עמ' א

1 כרת. אבל אם פיגל כְּמוֹרְאָה, שחישב לאוכלה לאחר הזמן, לא
2 נתפגל העוף וממילא לא נְתַפְגַּל אֵלָּל שלו. והטעם, משום שמוראה
3 הוא דבר מאוס ואינו נאכל לרוב בני אדם, ולכן מחשבת אכילתו
4 אינה מפגלת, אמנם אם נתפגל העוף בדבר אחר, כיון שיש קצת
5 אנשים שאוכלים מוראה, חייב עליה כרת.

6 ממשיך רבי אלעזר: שחט פרים הנשרפים וּפִיגַל כְּאִימוֹרְיָן, שחישב
7 להקטירם לאחר הזמן, נְתַפְגַּלוּ פָּרִים והאוכל מבשרם חייב כרת,
8 אבל אם פיגל כְּפָרִים, ששחטם על מנת לאכול מבשרם לאחר הזמן,
9 לא נְתַפְגַּלוּ אִימוֹרְיָם, והטעם, משום שחישב לאכול דבר שאין דרכו
10 לאכול, שהרי בשר הפרים דינו להשרף בבית הדשן, ואין זו מחשבת
11 פיגול.

12 הגמרא מנסה להביא ראיה לדברי רבי אלעזר: לִימָא טְסִייע לִיה
13 - לכאורה יש לומר שישנה ברייתא המסייעת לרבי אלעזר,
14 שבמשנה לקמן (ג.) שנינו שרבנן אומרים שדין פיגול נוהג בפרים

15 הנשרפים, ורבי שמעון אומר שאין בהם פיגול מאחר שאין דמם
16 נזרק על המזבח החיצון, ושנינו בענין זה בברייתא, וְשָׁוִים שָׂאֵם
17 הַיֵּשֶׁב באחת מעבודות הדם כְּאֶבְיֵלַת פָּרִים - לאכול את בשרם
18 למחר וּכְשֵׁרֵיפְתָן - או לשורפם למחר בבית הדשן כהלכתם, לא
19 עָשָׂה וְלֹא קָלוּם, שמחשבת אכילה אינה פוסלת בהם מאחר
20 שהוא דבר שאין דרכו לאכול, ומחשבת שריפה גם כן אינה
21 פוסלת, משום שרק לגבי הקטרה במזבח נאמר בתורה שמחשבת
22 חוץ לזמנו מפגלת, אבל לא לגבי שריפה בבית הדשן. מדייקת
23 הגמרא: מָאִי לָאוּ - וכי אין הדבר כן, שדווקא אם חישב בבשר
24 הפרים אינו מפגל ואף לדעת רבנן, הָא אִם הַיֵּשֶׁב כְּאִימוֹרְיָם
25 להקטירם למחר, נְתַפְגַּלוּ פָּרִים ולדעת רבנן והאוכל מבשרם חייב
26 כרת. והוא כדברי רבי אלעזר, שיש מתפגל אף על פי שאינו
27 מפגל.

28 הגמרא דוחה: לא,

61 המוקדשין לאכול שליל או שיליא בחוץ לא פיגול, והמולק את
 62 התורים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגול. והדר תני – וחזר ושנה,
 63 חלב המוקדשין וביצי תורים אין חייב עליהן משום אכילת פיגול
 64 נותר וטמא, ומשמע הא שליל ושיליא חייבים עליהם משום פיגול
 65 אם נתפגל הזבח, אלא לאו ששמע מינה ששליל ושיליא מתפגלים,
 66 ומה ששינו בברייתא לעיל שאינם מתפגלים, החילוק הוא, שבאין
 67 שמתפגלים, היינו מחמת הזבח, ובאין שאינם מתפגלים, היינו מחמת
 68 מחשבת עצמן. שמע מינה.
 69 הגמרא מביאה נידון השייך לברייתא דלעיל: תנין התם (למקמ פד),
 70 שאף שהמזבח מקדש את הפסולים, שאם עלה עליו דבר פסול, לא
 71 ירד אלא ויקטר, ישנם פסולים שלא נאמר בהם דין זה, אלא אפילו
 72 אם עלו על המזבח ירדו ממנו, וכגון הרובע והנרבע וכן בעלי מומין,
 73 דברי חכמים, אבל רבי עקיבא מבשר כבעלי מומים, שאם עלו על
 74 המזבח, לא ירדו. ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, לא
 75 הכשיר רבי עקיבא בכל המומים אלא בדוקין שבעין – קרום
 76 המכסה את העין, הואיל ובשירים לכתחילה בעופות, ולכן אף
 77 שבבהמה הוא מום גמור, אבל אם עלו על המזבח לא ירדו. רבי יוחנן
 78 מוסיף: והוא שקדם הקדשין את מומין, אבל אם היו בעלי מומים
 79 לפני שהוקדשו, מודה רבי עקיבא שירדו, משום שלא חלה עליהם
 80 קדושת מזבח מעולם. (אמר רבי חייא בר אבא) ומודה רבי עקיבא
 81 בעולות נקבה דבמאן דקום מומיה לתקדישה דמי, ותרד, ואף
 82 שנקבה כשרה בעולת עוף, לגבי בהמת נקבה שהקדישה לעולה
 83 נחשב כקדם מומה להקדשה, שאין לך מום גדול מזה, שהרי אין
 84 עולה באה אלא מזכרים.

85 רבי זירא מקשה על רבי יוחנן: מתיב רבי ירמיה, בברייתא לעיל שנינו
 86 לגבי שליל המעלה מהן בחוץ פטור, ומשמע שדווקא על שליל
 87 (והוא העובר) פטור, משום שאינו ראוי להקרבה, הא מאימון – אבל
 88 על אמו, חייב, והיכי משפחת לה שהמקטיר מבשר האם חייב,
 89 בעולות נקבה, שהרי רק בעולה הבשר מוקטר. אי אמרת בשלמא
 90 קסבר רבי עקיבא עולת נקבה אם עלתה לא תרד, אם כן יש לומר,
 91 הא מני – לשיטת עולם, נשנית ברייתא זו, רבי עקיבא היא, שכין
 92 שסובר שאם עלתה על המזבח לא תרד, נמצא שראויה היא להיקרב
 93 בפנים, ולכן אם הקטירה בחוץ חייב, אלא אי אמרת שרבי עקיבא
 94 מודה שעולת נקבה אם עלתה תרד, קשה, הא מני, והרי כולם
 95 מודים שאין שום בשר נקבה שמוקטר בפנים אפילו בדיעבד, ומדוע
 96 חייבים עליו בחוץ.
 97 מתרצת הגמרא: אימא – באר את הברייתא כר, המעלה מהן בחוץ
 98 פטור, הא מאימורי אימון חייב, ומדובר בשלמים או חטאת שבאות
 99 נקבה. דוחה הגמרא: והא מהן קתני, ומשמע שמקטיר מבשר
 100 השליל, ואימון דומיא דידהו – וכשבאים לדייק לגבי הקטרת אמו יש
 101 לדייק באופן הדומה, שמקטיר את בשרה (ולא את אימוריה), ואם כן
 102 על כרחך מדובר בעולה. הגמרא מתקנת את הלתישין: אלא אימא
 103 ובאר את הברייתא, המעלה מאימוריהן – חלב שליל בחוץ
 104 פטור, משום שאימורי השליל אינם קרבים בפנים, הא מאימורי
 105 אימון – אבל אם הקטיר מהאימורים של אמו חייב, ומדובר בחטאת
 106 או שלמים, שהם באים מנקבה.

משנה

107 המשנה עוסקת בדין המחשב בשעת העבודה לעשות בקרבן שאר
 108 דברים אסורים: שחטו על מנת להחית את כל דמו או את כל
 109 אימוריו למקה, ושלא יזרוק את הדם או שלא יקטיר את האימורין
 110 כלל, או להציאן לחוץ לעזרה ולפוסלם בכך, רבי יהודה פוסל את
 111 הקרבן והכמים מבשריו.
 112 המשנה מביאה אופני מחשבה נוספים (שבהם גם רבי יהודה מודה
 113 שאין הקרבן נפסול): שחט את הזבח על מנת ליתנן – לזרוק את דמיו
 114 על גבי הכבש, שאין זה מקום מתן דמים, או שלא כנגד היסוד, שאין
 115 זה מקום הראוי לזריקה, וכן אם חישב ליתן את הדמים שדינם
 116 להיות הניתנים למעלה מחוט הסיקרא למטה מחוט הסיקרא, וכן
 117 להיפך, את הניתנים למטה למעלה, וכן אם חישב לזרוק את הדמים
 118 הניתנים

1 ניתן לדייק באופן אחר, שדווקא אם חישב בבשר לא פיגול הא חישב
 2 מאימורין להקטירם למחר, נתפגלו אימורין עצמן, אבל הבשר לא
 3 נתפגל, שאין מתפגל אלא דבר שהוא יכול לפגול, אבל בשר הפרים
 4 שאין אכילתו נחשבת אכילה לענין לפגול, אינה נחשבת אכילה אף
 5 לענין להתפגל, ודלא כרבי אלעזר.

6 הגמרא מביאה ראייה לרבי אלעזר: הא שמע, שנינו במשנה (מעילה
 7 ט), פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מועלין בהן משהוקדשו,
 8 וכשנשחטו, הוכשרו – הוכנו ליפסל במגעו של טבול יום – אדם
 9 שהיה טמא וטבל, שאינו נטוה לגמרי עד צאת הכוכבים ונמגעו של
 10 מחוסר כיוונים – זב או מצורע שלא נטוה לגמרי עד שיביא את
 11 הקרבנות האמורים בו, ובלילה – על ידי שעבר עליהם הלילה ולא
 12 נעשתה מצותם עד הבוקר. מדקדקת הגמרא: מאי לאו – וכי אין
 13 הלילה הזו לינת בשר, שאם לן נפסל, ושמע מינה מגו דפסלה
 14 בלילה – כיון שנפסל הבשר בלינה פסלה בה מחשבה – נפסל גם כן
 15 במחשבת לינה, והיינו במחשבת חוץ לזמנו של אימורים, שאם חישב
 16 להקטירם למחר נתפגל בשר הפרים.

17 דוחה הגמרא: לא, מדובר בלינת אימורים, ולא בלינת בשר הפרים,
 18 ולכן אין ללמוד מכאן שיכול לחול בבשר זה מחשבת פיגול.
 19 הגמרא מקשה על הדחיה: והא מדקתני בספא של משנה זו שכולן
 20 – פרים ושעירים הנשרפים מועלין בהן על פית הדשן – במקום
 21 שריפים מחוץ לניר עד שיוותרו הכשר – עד שישוף בשר ועשה
 22 פחמים, שאז כבר נעשתה מצותו ושוב אין מועלים בו, מפלל דרישא
 23 – ומתוך כך נלמד שגם הרישא שמדברת בענין לינה, היינו לינת בשר
 24 ולא לינת אימורים.

25 משיבה הגמרא: מירי איריא – וכי ראייה היא, הא כדאיתא והא
 26 כדאיתא – כל חלק של המשנה מתפרש כפי ענינו, רישא באימורים
 27 וספא בבשר.

28 רבה מקשה על דברי רבי אלעזר (ושליל ושיליא מתפגלים עם הזבח):
 29 מתיב (רמא) (רבה), שנינו בברייתא, ואלו שאין מפגלין, שאם
 30 חישב לאוכלם או להקטירם לאחר זמנם אינו מפגל את הזבח, ואין
 31 מתפגלין – ואין חל עליהם פיגול, צמר שפראשי כבשים, ושעור
 32 שבוין תישים, והעור, והרוקב שנתבשל בו בשר, והקיפה –
 33 תערובת של תבלין וחתיכות דקות של הבשר הנמצאים בשולי
 34 הקדרה, והאלל – גיד הצואר של בהמה, שהוא קשה ואינו ראוי
 35 לאכילה, והמוראה – זפק של העוף, והעצמות והגידין והקרנים
 36 והמלפים והשליל והשיליא וחלב המוקדשין – חלב שבדדי הנקבה
 37 וביצי תורין, (בולין) לא מפגלין ולא מתפגלין, ואין חייבין עליהן
 38 משום פיגול ואם נעשה הזבח פיגול ואכל מברבים אלו פטור מכתת,
 39 ונותר, שאם נותרו לאחר הזמן הראוי, ואכל מהם פטור מכתת,
 40 וטמא, שאם אכלם בטומאת הגוף פטור מכתת, והמעלה – המקטיר
 41 מהן בחוץ – מחוץ לעזרה פטור מכתת. מאי לאו – וכי אין הפירוש
 42 שלא מתפגלין את הזבח, ולא מתפגלין מחמת זבח – אם נתפגל
 43 הזבח לא נתפגלו אלו להיענש באכילתם כרת. והיא סתירה לדברי
 44 רבי אלעזר, שאמר ששליל ושיליא ומוראה מתפגלים כשנתפגל הזבח.

45 מתרצת הגמרא: לא, פירוש הברייתא הוא, שלא מפגלין את הזבח,
 46 ולא מתפגלין מחמת עצמן, שאם חישב באלו חוץ לזמנו, אינם
 47 מתפגלים, שאין זו מחשבה כלל. אמנם אם נתפגל הזבח, גם הם
 48 בכלל. מקשה הגמרא: אי הכי קשה הא דקתני בספא של ברייתא
 49 זו, בולין לא מפגלין ולא מתפגלין, הא הו למה לי – מדוע הוסיף
 50 התנא זאת, הלא כבר שנינו ברישא, ואלו שאין מפגלים ואין
 51 מתפגלים. אלא על כרחך בא הייתור ללמד שאינם מתפגלים לא על
 52 ידי עצמם ולא על ידי הזבח. מתרצת הגמרא: ולישמעיה שבתא
 53 לדקדק בלשון הברייתא, מה ששינו אין חייבין עליו משום פיגול,
 54 הא הו למה לי בפעם שלישית. אלא אידי דבעי למיתנא – אגב
 55 שרצה התנא לשנות דין נותר וטמא תנא גם פיגול, והכא נמי, מה
 56 ששנה התנא דין פיגול בפעם השניה, אידי דבעי למיתני – אגב
 57 שרצה לשנות את הדין שהמעלה מהן בחוץ פטור, תנא נמי וכולין
 58 לא מפגלין ולא מתפגלין.

59 רבא מוכיח כרבי אלעזר: רבא אמר, אף אגב נמי הנינא במשנתנו
 60 שליל ושיליא מתפגלים ולא מפגלים, ששינו השוחט את